

„Edinost“
Z naša enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer
Naročnina znaša:
za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložne naročnine se oprava ne oprava.

Na tobakarnah v Trstu se prodajajo posebne številke po 6 stotink (3 nve.); cven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

„Oglasi“
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje tiskarstva v ulici Molinaccio št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naša veletrgovina. Organizacija naše produkcije. Mizarska zadruga v Solkanu.

VI.

Povdarjali smo, da je za razvoj naše veletrgovine mnogo ugodnejše in boljše, da Slovenci nimamo lastne države; povdarjali smo tudi, da smo mi radi svoje nedoletnosti zgubili vse svoje imetje — v tem slučaju veletrgovine in veleobrtnije — katere so si po slepariji pridobili naši brezvestni varuhi. Mi Slovenci smo še mlad narod in drugi starejši sosedje so si polastili vse one trgovine, katere bi imele že po naravi pripadati nam. Tek narave pa je ta, da se starejši morajo umikati mlajšim; to je tako v borbi posamičnika proti posamičniku, kakor tudi v borbi naroda proti narodu. Motrečim torej našo borbo s tega stališča, nam je jasno, da moramo lednjak zmagati mi na vsej črti. Umeje se, da to ne gre tako hitro, ker tudi naravni tek stvari se da umetno zaustavljati, ali zaustaviti se ne da! Le pogledjmo n. pr. Ljubljano! Še pred par desetletji ni bilo v Ljubljani ne duha ne sluha o kaki narodni trgovini, dočim je danes veliki del male in veče trgovine skoro izključno v narodnih rokah. Seveda so v Ljubljani druge razmere nego v Trstu; a zato imamo v Trstu opraviti s sovražnikom, kateri nima v sebi toliko življenske sile in ekonomske agilnosti, kakor nemški element in je torej borba proti njemu laglja. Bogate italijanske rodbine izumirajo in stare propadajo. Mnogo denarja bogatih izumrlih italijanskih rodbin pride po raznih ovinkih v naše roke. Mesto propadlih italijanskih trgovskih hiš pa bodejo mogle nastopati nove slovanske. To bo naraven in logičen razvoj stvari. Z vsako propadlo italijansko firmo pade močan steber italijanstva, z vsako novo slovansko firmo vzraste močan steber slovanstva. In tako bodo rastle ti stebri tako dolgo, da bodo nekega dne odločali o usodi Trsta. To se sicer ne zgodi še v enem, v dveh in tudi ne v desetih letih, a mi zamoremo čakati v svesti si svoje konečne zmage. Čim pa se to zgodi, pokažemo lahko Slovani, da umejemo ceniti pravo kulturo, pokažemo, da naš boj ni naperjen ni najmanj proti italijanskemu narodu in italijanskemu jeziku, ampak da vsa ta naša borba — kakor smo že tolikokrat povdarjali v „Edinosti“ — velja samo oni klikki, katera sveto ime kulture izrablja v svoje kaste, kateri klikki pa je blagor italijanskega naroda istotako malo mari, kakor blagor slovenskega naroda.

PODLISTEK

13

V sosedstvu.

Hrvatski spisal Šandor Gjalški. — Prevel M. C.—t.č.

No, vendar me je grizlo to, da ona nič ne ve in nič ne slutiti, da jaz vem za njeno tajnost. Bil sem preiskrene in preodkritne naravi, da bi bil mogel dalje čuvati to tajnost. Slednjič sem izpovedal vse. Nisem pripovedoval po ovinkih, niti ne skrival v polutemne besede, ampak povedal sem jej naravnost, zakaj sem bil s početka tako čuden in da sem jo minoli večer videl v šumici nad Dragoslavecem.

Deniza se je prestrašila; v prvi hip je prebledela in storila korak bližje k meni, ne rekši ničesar. Potem mi je ponudila roko in me, bolj instinktivno nego pa v zavesti, napolnila, naj nikomur ne pravim o tem.

— Ah, jaz ga tako ljubim — je začela potem govoriti žarko, hodeča v tem pred menoj gori in doli — pa verujte mi: ničesar ni med nama, česar ne bi smel vedeti ves svet. Ali — kakšen je svet! Treba, da še varujeva tajno najine ljubavi; razmere nje-

Trst pa se povspne do one višine, na kateri bi imel biti kakor prvi trgovski emporij Avstrije še le takrat, ko bo njegova usoda položena v roke mladega naroda, umevajočega duh časa, ki neizprosno in trdo zahteva svoje pravice, ki pa zna ceniti tudi pravice drugih. Da je v Trstu in v vsem Primorju vladajoča klika nesposobna za vladanje takega mesta kakor je Trst, je pokazala že neštivilnokrat. Stranka, ki povsodi in o vsaki priliki kaže le najstrupeneje sovraštvo proti drugi narodnosti; stranka, ki o vsaki priliki kaže najbesnejši narodni fanatizem; taka stranka gotovo ni sposobna za vodstvo usode velikega trgovskega in jezikovno mešanega mesta. Zato pa se Trst povzdigne še le takrat, ko bo njega usoda poverjena ljudem, ki bodo v resnici imeli voljo skrbeti za pravi blagor Trsta. Potem še le se bo Trst zamogel postaviti na stran največjim pristaniščem Evrope. Trst, v katerem bo odločeval slovanski element, pa bo velikega nedoglednega pomena za naš narod. V njem se bodo združevale vse niti naše trgovine in s pomočjo Trsta si naša trgovina prisvoji vso Avstrijo kakor svoj teritorij. Ako bi pa mi Slovenci imeli — kakor omenjeno začetkom tega članka — svojo državo, ne bi imeli nikdar tako ugodnega položaja, ker bi se naši trgovini lahko stavile razne ovire od kake tuje države. Mi ne bi mogli lahko spečavati proizvodov zemljedelstva in še težje obrtne proizvode. Zahvaliti moramo torej previdnost, da smo del mogočne države, kjer so nam po naši ugodni legi dani vsi pogoji, da se pospnemo do blagostanja, in do relativnega bogatstva, ako le hočemo, ako bomo le znali. Ali jedno moramo imeti pred očmi: Do tega dospemo le preko Trsta. Usoda naroda našega je tesno spojena z usodo Trsta. Bodočnost Trsta bo tudi bodočnost naša! Zato pa mora biti naše geslo: v Trst! Kar smo zgubili kakor narod-otrok, glejmo, da si pridobimo nazaj kakor narod — mož!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 17. julija 1901.

Deželni zbori. Kranjski imel je večraj svojo XIII. sejo. Poslanec baron Schwegel je nujno predlagal, naj deželni zbor sklene: 1. da ostane pri vseh sklepih, kar jih je storil deželni zbor glede železnice Tržič-Kranj, in da naroča dež. odboru, da se

gove so take. Teta moja, to je res, ni zadovoljna s tem. Ona mi pravi, da se mečem v propad; ne veruje mi, ker je ugleden, bogat gospod, a jaz sem sirota brez očeta in matere — pa pravi, da me ne vzame, ali jaz ga poznam: on je tako plemenit, tako dober, ah, on — ni tak, kakor misli gospa Kartinotička.

Nisem vedel, kaj bi jej odgovoril. Saj sem bil še tako mlad, ali vendar že dobro nabit z romantiko raznovrstnih čitanih novel in romanov. Jaz sem seveda takoj nastopil proti stališču gospe Barbare in branil Denizino ljubezen. Za njega se nisem mogel ogreti. Ni omenjal ga nisem — ter sem povzdigoval le ljubezen.

Deniza mi je hvaležno ponudila obe roki in potem mi je zaupala vso zgodovino svoje ljubezni.

Ker ni nikamor zahajala, ter ni obiskovala nikakih družb, ni hiš, spoznala se je bila z njim slučajno, takorekoč na cesti. A spoznala se je z njim že pred dvema leti. Imetje njegovih roditeljev je bilo dve uri oddaljeno; no, njegovi sorodniki so imeli tudi posestvo, ki je bilo istotako kaki dve uri oddaljeno od Dragoslaveca, ali pot je vodila tu

ta proga s podporo države financijelno in zakonito zagotovi in izvrši; 2. da je zgradba proge od dolenske železnice čez Mokronog in Tržišče v Šent Janž nujno potrebna; 3. da je sestaviti natančen program glede popolnitve železniškega omrežja, in to z ozirom na vse že obstoječe projekte, v kateri namen se dež. odbor pooblašča najeti strokovnjaka in se dovoli kredita 10.000 kron; 4. deželni zbor izjavlja, da je konsorcijem, ki delajo za izvršitev v program sprejetih projektov, pripravljen dovoljevati prijemne.

Poslanec dr. Majaron je soglašal s predlogom posl. Schwegla in je priporočal, naj dež. odbor in dež. železniški svet uvažujeta, kako se čim prej zgradi železniška zveza z Idrijo.

Posl. Šubie je priporočal železniško progo iz Kranja čez Škofjo Loko in skozi Poljansko dolino, katera proga bi se izvela ali na Idrijo ali na Cerkljo. Po še nekaterih nasvetih posl. Božiča in Pakiža so sprejeli predlog posl. bar. Schwegla. V razpravi o predlogu posl. Schwegla, naj se dež. uradnikom odvzame pasivna volilna pravica, se je oglasil proti predlogu posl. dr. Majaron, izjavivši, da bi utesnitev volilne pravice pomenila nazadovanje. Zbornica je na to prešla v specialno razpravo in odobrila zakon, ki določa: Od dežele nastavljeni in samo iz njenih sredstev plačani deželni uslužbenci v dobi svojega službinskega razmerja ne smejo biti izvoljeni za deželne poslance. (O zaključku seje sporočimo jutri.)

Nemški načrti in laška kratkovidnost. Berolinski »Lokal Anzeiger« stavlja velike nade v bodočo železnico preko Tur in Karavank, katera da bo velikanske važnosti za Nemčijo. Nemški parniki, ki plovejo v Malo Azijo in skozi Sueški prekop, pristajali bodo v Trstu in nova železniška proga tvorila bo v zvezi z nemškimi železnicami direktno zvezo med Hamburgom, Berlinom in Trstom. Trst postane tako naravna luka za izvažanje nemških industrijskih izdelkov na Vstok. A ne samo materialnih, temveč tudi velikih političnih in narodnih koristi pričakuje »Lokal Anzeiger« za nemški narod od te železniške proge. Nemei vidijo s tem dovršen svoj most do Adrije in v duhu se jim prikazuje na obzorju že nemški Trst.

Mislite-li, da ti nemški glasovi vzdramijo našo laško gospodo, da se zavé svojega položaja? Ne, Italijani ne morejo videti ne-

mimo. On se je pogosto vozil poleg Dragoslaveca in sta se po takem videla večkrat. Iz početka ni bilo nič. No, za tem je nanesel slučaj, da sta se srečala, in kakor je to v samoti na deželi povsem naravno, ni moglo biti, da bi se ne pogledala. A poslej — je on vsaki drugi ali tretji dan prihajal tu mimo v obiske k svojim sorodnikom, ona pa je že od daleč spoznavala drdranje elegantne četveruprege in vsakokrat je šla pogledat lepo uprego. Tako se je zgodilo, da so jima sreča pripadala mejsebojno poprej, nego sta menjala le eno samo besedo. No, tudi do tega je prišlo. Nekega jutra je morala k delavcem, a pot jo je vodila po cesti. Slučaj ali usoda, ali kar je bilo, je hotela, da je on ravno prihajal na svoji ekipaži. Čim jo je opazil in dospel, je ustavil voz in jej ponudil prostor, predstavivši se jej kakor ritnojerster Feri Malešević, sin generala in veleposestnika Maleševića iz Lipovčaka. Ona je vsprejela ponudbo in od tega časa sta bila poznana in — zaljubljena. Malešević je bil došel tudi v Dragoslavec. Zaupal se je gospe Barbari in jej povedal svoje resne namere, da vzame Denizo, čim dopuste razmere. Treba, da čaka še dva tri leta. Gospa Barbara ga je vspre-

varnosti, ki jim preti od pangermanizma, ker so preveč zaslepljeni po strastnem sovraštvu do nas Slovanov. Vse njih delovanje je naperjeno v to, da bi ob Adriji zatrli zadnjega Slovana in ne morejo radi tega opaziti, kako odpira objestni pangermanizem svoje žrelo, da požre njih same. Slovanov, ki streme le po enakopravnosti, ne morejo zaslepljeni Italijani trpeti poleg sebe, medtem ko puščajo popolnoma sloboden uhod usiljajočemu se nemškemu požrešnežu. Nemei ne bi nikoli prišli do take moči in veljave ob Adriji, ako bi se Italijani in Slovani skupno postavili v bran skupnemu nemškemu sovražniku. Kdor hoče imeti vse, nima nič. Tako se utegne dogoditi tudi Italijanom, ako se pravočasno ne spametujejo. Oni nočejo trpeti poleg sebe Slovanov in podpirajo tako neposredno nemška stremeljenja, a Nemei poročé nekega lepega dne: »Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen«.

Slavnosti v Solnogradu. Včerajšnje slavnosti v Solnogradu so pričele z ogledovanjem vojaštva. Cesar je prišel ob 8. uri zjutraj na večbališče, kjer so stale vojaške čete. Ko so čete oddefilirale pred cesarjem, se je isti povrnil na svoj stan. Medpotoma si je ogledal cesar kraj Mazlau, kjer se je ravno kar vnel požar. Ob 10. uri zjutraj je cesar sprejel dež. zbor, katerega je vodil deželni glavar. Deželni glavar je pozdravil cesarja z govorom, v katerem se je spominjal med drugim tudi sankejoniranja zakona za gradnjo železnice čez Ture in se je zahvalil za isto. Cesar se je zahvalil na zatrdilu zvestobe in patrijotizma ter je priporočal, naj dežela izkoristi novo železnico v svoj materijalni prosvah. Cesar je vsprejel potem deputacijo dunajskih izletnikov in je obiskal deželnega predsednika. Popoldne si je cesar ogledal razne dobrotvorne zavode, zvečer je bil galadiner, katerega so se udeležili nadvojvode in drugi dostojanstveniki. Cesar je podaril pogorelcem v Mazlau 8000 kron, revežem mesta Solnograda 5000 kron. Razun tega je podaril različne svote raznim solnograjskim društvom v skupnem znesku 14.200 kron.

Novo bosensko-dalmatinsko železnico so otvorili 15. t. m. V Gružu je škof dubrovniški dr. Marcellić blagoslovil prvi vlak. Navzoč je bil tudi škof kotorski Ucelini. Slovesnemu činu je prisostvoval naš minister za železnice, vitez pl. Wittek, nadalje je bilo navzočih drugih dostojanstvenikov in deželnih poslancev. Mej činom slovesnega blagoslovljenja je stal vlak pred postajo z za-

jela dosti prijazen in iz početka ni bila nasprotna, ali vendar ni mogla prav verovati. Vedno je prihajala s tem, da je deklica brez imetja, brez starišev, da že dve leti ne dobiva več pomoči, ki jo je dobivala poprej in v katero so se bili obvezali oni, od katerih je prevzela deklico. Slednjič je letos jasno rekla Maleševiću, naj ne prihaja več v Dragoslavec, ne k deklici. Zato se morata shajati skrivaj, kajti ona ljubi njega in on ljubi njo tako, da ju ne loči nikdo.

— On nastopi sedaj še službo, a potem se vrne domov, odloži oficirsko čast in — vzameva se. Oh, on je plemenit in pošten človek; ne bi bila vredna, da solnce sije name, ako bi le za hip sumila — je sklenila deklica.

Jaz sem se jej takoj ponudil za prijatelja, na katerega naj računa v vsakem slučaju. Ona se mi je nasmehnila ljubko, pa mi je rekla s solznimi očmi, da sta se za letos zadnjikrat videla, ker že jutri odide na Dunaj k regimentu.

* * *

(Pride še.)

kurjenim strojem. Po blagoslovljenju je škof zapel zahvalno pesem. Čim je bila ceremonija dovršena, je minister Wittek brzojavno zaznani to cesarju in obema minist. predsednikoma. Ob 3. uri popoldne se je vlak odpejal s postaje v Gružu v Uskoplje. Tu sem so prišli skupni minister Kallay, ogrski minister za trgovino Hegedüs, minister za Hrvatsko Cseh in avstrijski minister za trgovino Call. Pot iz Dubrovnika do Trebinja je bila kakor triumf. V Trebinju je bil banket, na katerem je minister Kallay v hrvaškem jeziku napil cesarju. Povrnitev iz Uskoplja v Gruž se je vršila v treh posebnih vlakih. Čim se je vlak povrnil v Gruž, je minister Wittek najprej v nemškem, potem v hrvaškem jeziku proglasil progno otvorjeno. Mej tem so na vojnih ladjah gromeli topovi. Zvečer sta bila Gruž in Dubrovnik rasvitljena. Zvečer je bil v hotelu »Imperial« v Dubrovniku banket, na katerem je minister Wittek govoril o gospodarski važnosti nove železnice.

Demonstracije — lačnih v Lvovu. Predvčeršnjim so se v Lvovu ponovile demonstracije onih, ki so brez dela in jela. Citatelji se morda še spominjajo, da so ti siromaki demonstrirali že pred par meseci in da je bilo takrat precej hudih pouličnih izgredov. Ministerstvo je bilo tedaj odposlalo na lice mesta posebnega zastopnika in je obljubilo, da odpomore s tem, da zaprične z deli za razširjenje centralnega kolodvora. No, delavci so bili dobili delo tudi na cestnih zgradbah od strani deželnega odbora. Ker pa so ta dela nenadno ustavili, je prišlo kakih 400 delavcev ob zaslužek. Le-ti so prišli predvčeršnjim v mesto Lvovsko in njihov prihod je bil v znamenje za nove demonstracije. Najprej so se zbrali pred centralnim kolodvorom, kjer se zahtevali dela. Ker pa jim niso mogli takoj ugoditi, se je množica razdelila v več gruž in se razšla po mestu. Ravnatelj urada za posredovanje dela je miril razjarjene delavce in jih zagotavljal, da jim priskrbi dela. Na njegovo posredovanje je pošteno in brzojavno ravnateljstvo obljubilo, da vsprejme 100 delavcev, ravnateljstvo državnih železnic pa 200 delavcev. Drugim delavcem so obljubili dela na drugih gradnjah in izlasti se na gradnji železnice Lvov-Vinik. Ali delavci se niso hoteli zadovoljiti z obljubami, marveč so kričali: »Mi smo lačni. Mi hočemo danes kruha in ne jutri!« Na to je množica sklenila iti pred namestništvo. Ker pa je redarstvo hotelo preprečiti to nakano in je aretiralo neko osebo, je to delavce še bolj razburilo, da so začeli kamenjati redarje. Le-ti pa so potegnili sablje. Delavce so najbolj vspodbujale ženske, ki so glasno tožile, da se jih pušča gladu umirati. Množica je naraščala bolj in bolj in panika je bila čim dalje večja, tako, da so začeli prodajalnice zapirati. Ko so redarji aretirali nekega delavca imenom Kokota, se je množica vrgla nanje in je oslobodila aretirance. Proti večeru se je povrnil relativen mir in se je rekvirirano vojaštvo vrnilo v vojašnice. Le še pred policijskim ravnateljstvom so se zbirali ljudje.

Francozki zakon o kongregacijah menda ne doseže namena, ki ga imajo tisti krogi, ki so sedaj na vladi. Večina kongregacij je namreč pripravljena zaprositi za državno avtorizacijo. Mnogo njih je že predložilo prošnje. Edino jezuiti so sklenili, da ne bodo prosili za avtorizacijo. To pa menda v glavnem zato, ker po izjavah ministerskega predsednika v komori dobro vedo, da ne bi dobili avtorizacije. Ali šolski zavodi jezuitov vendar ostanejo, ker bodo nosili imena privatnih društev, proti čemer ne more država nič storiti. Dva najpoznanjša zavoda njihova — pripravna šola v Saint-Cyru in politehnika v Parizu ter College Tivoli v Bourdeaux — sta že razposlala okrožnice na rodbine dijakov, v katerih javljajo istim, da ostane vse pri starem. Patri, ki so poučevali dosedaj, zginejo sicer, ali se pojavijo skoro zopet in se dajo titulirati, ne kakor do sedaj: »bons Peres«, ampak: »Abbés«, v kar imajo pravico kakor redovniki - duhovniki. Nikdo ne bo mogel nič proti temu, tudi vlada ne.

Tržaške vesti.

Imenovanje. Računski preglednik Dragotin Höger s plem. Högersthal je imenovan računskim svetnikom, dalje sta imenovana računska vežbednika Maks Svoboda v Trstu in Dragotin Pircher v Inomostu računskima asistentoma, vsi za računski od-

delek e. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu.

Imenovanje. Poštnim vežbenikom v Trstu je imenovan carinarski vežbenik Marij Crivellari.

Da ne bo razočaranja! V nedeljo bomo imeli v Trstu pomembno slavo: naše pevsko društvo »Kolo« — ki ima svoje temelje v naših širokih plasteh in slojih — razvije svojo društveno zastavo. Na to slavo pride veliko gostov iz bližnjih krajev: iz okolice, bližnje Istre in Krasa. Pride pa jih tudi od bolj oddaljenih krajev.

Do teh milih gostov nam je spregovoriti danes odkrito, iskreno besedo.

Če bo vreme ugodno, doseže naše slavo gotovo velike dimenzije. A baš tu treba poudariti, da ne bo krivega umevanja in potemtakem razočaranja. Ko govorimo o velikih dimenzijah te slavnosti, kakoršnjih se nadejamo, bi prosili mile pričakovane goste, naj nikar ne mislijo na šumne in sijajne vsprejeme, slavnostne sprevede, impozantne in elegantne prostore, blesteče in omamljajoče prireditve, kakoršnjih bi mili gostje mogli pričakovati in za kakoršnje bi mi gotovo tudi poskrbeli, ako bi živeli — kje drugje in ako bi tu ne vladale razmere, povsem eksepcejonelne.

Ne, mi ne mislimo, ne smemo misliti, niti sanjati ne smemo: o sijajnih vsprejemih, impozantnih sprevedih in šumnih prireditvah.

Tudi da imamo milijone na razpolago za to slavnost, ne bi mogli tega, ker ne bi nikdar dovolili oni, ki so — nad nami! Tožnost, poniževalnost našega položaja, naše narodno mučenje bo na to stran izraženo tudi na slavnosti prihodnje nedelje.

Na to stran bo slavo prihodnje nedelje skromno, primerno razmeram. — Slavnost bo omejena na vrt družbinah zavodov pri sv. Jakobu. To ni nikakr imeniten park. Tu ne rastejo ciprese, tu ne vidiš raznih eksotičnih rastlin, tu ne bodo postavljeni elegantni paviljoni in čudezni vodometi, tu ne smeš pričakovati vsega možnega komforta in udobnosti. Nikdo naj ne misli, da hočemo za prihodnjo nedeljo pričarati kakov »raj«. Tacega vrta mi tržaški Slovenci nimamo. In ne treba nam, da bi se sramovali tega! Saj sploh ves bogati Trst nima sličnega prostora za take slavnosti! In ga ne bo nikoli imel. V tem pogledu ne bo mogel Trst nikdar tekmovali z Ljubljano.

Ne, skromen je prostor, namenjen za slavnost »Kola« prihodnje nedelje. Ali mi moramo hvaliti Boga, da imamo prostor, ki odgovarja glavni zahtevi naši: da daje namreč prostora za več tisoč ljudi. Da, to nam je glavno. Ne le politiko, ampak tudi vse soejalno življenje, vse prireditve, vse pojave prirejajo tržaški Slovenci s posebnim ozirom — na maso! V batalijonih naših nižih slojev, naših delavcev, naših kmetov, v ljudeh z žuljavimi rokami je naša moč. Za te moramo skrbeti, te moramo vzgojevati, te moramo navduševati. Tem v prvi vrsti je namenjena tudi slavnost prihodnje nedelje!! Teh pričakujemo prihodnje nedelje. In ti pridejo tudi. Tako nas je umeti, ako govorimo o velikih dimenzijah. V številni udeležnikov se bo izražala impozantnost tega slava!

In ker naša tržaška inteligenca ve ceniti to, ker nas umeje, ker ve, koliko hvale in zahvale je dolžna tem nižim slojem — in ne v zadnji vrsti ravno tudi »Kolu«, ki najizdatnejše vpliva in vzbujanje narodne zavesti v teh slojih — prepričani smo, da tudi ona stori svojo dolžnost, da pride in da tako kakor jedna družina ljubečih se bratov in sester proslavimo ta naš narodni praznik!

Mile goste iz oddaljenejših krajev pa prosimo, naj blagoizvole vpoštevati že rečeno in nastopno. Ako jih je »Kolo« povabilo na to slavnost, ni storilo tega, ker jim more nuditi posebnega užitka in ker more nad nje sipati iz bogatega vira gostoljubnosti, ampak naprosilo jih je, da **doprinesejo žrtev svojim bratom, trpečim in borečim se na nevarni postajanki, in živčim pod težo skrajne neugodnosti razmer.** In tržaško Slovenstvo jim bo hvaležno iz erva, ako pridejo, da se svojim prihodom moralno povzdignejo naše ljudstvo, ki bo v njih navzočnosti videlo blažilen dokaz, da nima le ljutih sovražnikov okolo sebe, ampak da je daleč na okolo tudi blagih src, ki sočustvujejo z njim, src, ki bijejo v bratskih prsih, src, ki pripadajo isti skupnosti, istemu slovenskemu narodu. To bo povzdigalo našega trpina, ko nas bo videl zbrane iz vseh slojev in od raznih krajev: vse jedne misli, vse z istimi čuti, vse z isto

ljubeznijo v prsih in isto skrbjo za srečno bodočnost istega naroda slovenskega!

Tržaškim Slovincem ostane nepozaben in neizbrisen v zgodovini naših trških bojev ta dan, ko so bratje od drugod prihiteli k nam in doprinesli to — žrtve!

Žrtev na oltar narodne stvari na ozemlju tržaškem bo torej za one, ki iz bolj oddaljenih krajev pridejo k nam prihodnjo nedeljo. To je naša odkrita in iskrena beseda, izlasti gostom iz Ljubljane in Gorice, ki morejo vse kaj drugega nuditi svojim gostom ob sličnih prilikah. Prosimo jih torej, naj uvažujejo to našo iskreno besedo, ker nas bi bolelo, ako bi kdo na naši slavnosti doživel — razočaranje.

Našim nasprotnikom. Prihodnjo nedeljo bomo imeli slavnost, katere se udeležijo — o tem smo gotovi — mnogo našega naroda.

Ta slavnost ni politična, ampak kulturna, zato se nadejamo, da nas bodo naši nasprotniki pustili na miru. Pokažite vi prosvitljeni sinovi 2000-letne kulture, da ste res omikani in ne izzivajte našega ljudstva, ko nimate nobenega vzroka v to in le iz grde navade. Kakor rečeno, upamo, da nam ne bo treba objavljati slučajnih ne-kulturnih napadov na naše goste, ki pridejo sem le v poštenem imenu in s poštenim namenom in ki puste tu tudi nekaj novece, ki pojdejo kolikor toliko morda tudi v žep vas — naših nasprotnikov!

Ko ste vi imeli svoje slavnosti, smo vam mi vedno pustili na miru. Sedaj pa pričakujemo od vas, da storite isto!

Nemiri rode navadno le ogorčenje in za onega, ki jih je provzročil — nesrečo! Zato in ker se tudi pripravljate v kratkem na svojo slavo, na katerem bi se vam lahko vrnilo šilo za ognjilo, pričakujemo, da ostanete popolnoma pasivni, in da ne boste nadlegovali nas, ki vam nočemo nič žalega! Vsako žaljenje provzroča odpor in premnogokrat še kaj hujega, zato je najbolje, da se bzdramo in živimo kolikor le mogoče v miru.

V obče pa priporočamo našemu ljudstvu, naj v slučaju potrebe ne reagira samo, ampak naj izzivalca eventuelno izroči redarstvu.

Slama — slama! Pišejo nam: Dan na dan prihaja vse polno naših ljudi v urad političnega društva »Elinost« z odloki tržaškega magistrata, kateri je zavrnil neštevilno, po magistratnem vratarju Slami pisanih prošenj za podeljenje domovinske pravice!

Mi smo že precej po novem letu svarili naše ljudstvo, naj ne daja delati prošenj našim nasprotnikom in naj ne nosijo denarjev tja, kjer nas — tepejo! Kakor vidimo sedaj, se je marsikdo ulovil na limanice, misle, da bo pomagano, da je le prošnja pisana na laškem jeziku! Slavni Slama pa ni samo pisal prošenj, ampak je tudi kvaril slovenske priimke in, kar je še hujše — falsificiral podpise!! Dokaze imamo v rokah!

Slama pa ni šušmaril samo z slovenskim ljudstvom, ampak je delal isto tudi z laškim ljudstvom — samo da je zbiral goldinarčke in kronice.

Trst sme biti ponosen, da ima tako slavnega portirja, kakoršen je magistratovec Slama — a magistrat mu gotovo podeli odlikovanje za »veliki« trud, ki ga je imel s sličnimi prošnjami!!!

Le hodite, Lahoni naj vam delajo prošnje! — S tem dosežete vsaj — dvojne stroške!

Kdo izzivlja? Dlje časa že se dogaja, da se na večer od tržaškega pokopališča priklatijo v Škedenj trume laških pobalincov, ki parkrat obkrožijo vas prepevaje izzivalno pesem »Nella patria de Rossetti no se parla che italian« in potem izginjajo. Novemu g. polic. inšpektorju priporočamo, naj prepreči to izzivanje, ker bi si sicer domačini morali sami pomagati. Opozarjamo že prej, da ne bo potem zopet kdo našemu ljudstvu očital surovost. Naj se le ne misli nikar, da ima naše ljudstvo vodo v žilah mesto krvi in da je brez čutečega srca!

Kaj je deželni jezik? Na kazenski razpravi proti onima dvema italijanskima podanikoma, imenom Palizzutti, o kateri poročamo na drugem mestu, iztaknil je branitelj istih, dr. Luzzatto, nekaj čisto novega in njemu se ima sedaj človeštvo zahvaliti za rešitev vprašanja: kako se določuje deželni jezik? Dr. Luzzatto je trdil namreč na tej razpravi, da orožnik ne more pričati proti obtožencema, ker ne pozna deželnega jezika, katerega govori — tuja podanika, obtoženca brata Palizzutti. Hvala, g. doktor, da ste nas

poučili, da se deželni jezik določa po — tujih podanikih! Vi Križani pa veste sedaj, da je bil istega dne, ko sta bila pri vas aretirana ta dva laška pritepenca, vaš deželni jezik seveda italijanski; ako pa pride danes ali jutri k vam kak Kitajec, pa bo vaš deželni jezik — kitajski! Če vam ni prav, pa pritožite se pri dr. Luzzattu; mi vam ne moremo pomagati. Sedaj pa naj nam le pride kdo s trditvijo, da niso kunštni, ti židovskolaški dofarji!

Iz pred naših sodišč. 20-letni Anton Gasparutti je bil dne 28. maja t. l. s svojo »drago« v koperski gostilni »Al vaporetto«. Radi nekkih besed, ki mu jih je rekla gostilničarka, čutil se je Gasparutti silno razžaljenega in da bi se pred očmi svoje drage skazal pravega »fanta od fare«, začel je tako razsajati in razbijati, da so morali poklicati čuvarja javnega miru in reda, kateremu so poverili nadaljnje paktiranje z vitežkim fantom. Sedaj je čas, da se pokaže pred svojo izvoljenko, misli si je brzkone korenjak in udri in breaj po zastopniku pravice! Radi tega svojega vitežtva pojde sedaj fant za 6 tednov v ječo — pa brez »drage« —, kakor so mu povedali včeraj gospodje sodniki na tukajšnji deželni sodnji.

Trgovca Iv. M. Tuis iz Vidma ima v Trstu zalogo sadja in zelenjave. Med drugimi njegovimi odjemalci je bil tudi 24-letni prodajalničar Fran Corradini, kateri je včasih tudi potoval za Tuisa. Pred časom je Corradini ostal Tuisu dolžan še kakih 158 kron, katerih nikakor ni hotel plačati, temveč je dolžnik pisal upniku več pretilnih pisem ter mu žugal, da ga ovadi radi razžaljenja veličanstva, ako mu ne odpusti dolga. Corradini je tudi res izpolnil, kar je zažugal ter je ovadil Tuisa, da je pred časom v Divači izustil besede, ki pomenjajo žaljenje cesarja. Ker se to ni moglo dokazati, je bil Tuis takrat oproščen. Včeraj pa se je pred tuk. dež. sodiščem vršila kazenska razprava proti Corradini-ju radi izsiljevanja in je bil ta obsojen na 4 mesečno težko ječo. Branil ga je dr. Slavik, ki je dokazoval, da pisma nimajo znaka izsiljevanja; sodni dvor pa se ni pridružil temu mnenju.

Pred tukajšnjim deželnim sodiščem je stal včeraj tudi 27 letni Artur Voneina iz Trsta, ker je dne 20. m. m. v neki prodajalnici v Koprnu ukradel nekaj sukna. Sodni dvor ga je radi tega čina obsodil na šestmesečno težko ječo.

Dva italijanska podanika Josip in Artur Panizzutti, sta bila od sodnega dvora obsojena vsaki na tritedenski zapor, ker sta se dne 24. marca t. l. v Sv. Križu protivila ukazu orožnikov.

Istotako radi nasprotovanja redarjevemu povelju je bil obsojen 21-letni Ferdinand Cressian na 6-tedenski zapor.

Stavka v tiskalnici olja, Jeansoulin, Luzzatti & C. pri sv. Ivanu, traja dalje, ker gospodarji nočejo ustreči zahtevam delavcev.

Samostojnost Miramara in Lipice. Miramaru in Lipici, ki sta spadala do sedaj k tržaški občini podelilo je namestništvo samostojnost.

Samomor. V Benetkah se je umoril, radi velike revščine, Tržačan Alojzij Colombari, star 73 let.

Poskušen samomor. 16-letni Roman Masutti iz Madonine št. 16 se je sinoči na trgu Cavana zastrupil radi spora, ki ga je imel v družini. Po sreči so ga mimogredoč zapazili in spravili na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik izpral želodec in mu tako rešil življenje.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 18. julija ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Servolo št. 2, hišna oprava; ulica Acquedotto št. 34, hišna oprava; ulica del Toro št. 7, hišna oprava in kermarska oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23.1, ob 2. uri popoldne 26.3 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.6. — Danes plima ob 10.35 predp. in ob 10.0 pop.; oseka ob 4.9 predp. in ob 4.19 popoldne.

Radi reda na slavnosti »Kola« se priporoča vsem udeležencem; naj ne zasedajo onih miz, na katerih bodo tablice z imeni raznih društev! Pazi naj se, da ne bo (vsaj med petjem) krika in šuma in naj se pomogočnosti gre na roko zunanjim gostom. Otroci brez spremstva se ne bo puščalo na slavnost.

Kdor se ne bo pokoril rediteljem in njih opominom, bo moral odstraniti se.

Bratska društva so naprošena, naj ima vsak ud ob vstopu vstopnico v roki, da bo pobiralcem listkov olajšan posel in da ne bo nepriprilnosti.

Sodelujoči zbori naj bodo pripravljene, da nastopijo točno eden za drugim, po vspredu, ker bi se drugače vspredu preveč zavlekel.

Stariši so naprošeni, naj strogo pazijo, da se ne bo mladina dotikala raznih olupšav, kakor zastav, luči itd.

Želja podpisanega je, da zraven postavljenih rediteljev, vsaki narodnjak, sam skrbi za red, ker le tako je mogoče, da se slavnost razvije tako, da bo v čast tržaškim Slovenceem.

Odbor
pevsk. društva »Kolo«.

Vstopnice za slavnost »Kola« se razprodajajo v »Delavskem podpornem društvu«, v »Tržaškem podpornem in bralnem društvu«, v »Trgovinski kavarni« (Commercio) in pri g. Babiču, ul. S. Mareo 6.

Želeti je, da si, kdor more, preskrbi že vnaprej vstopnice, da na dan slavnosti manj gnječe ob uhođu.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so podarili sledeči gg.: J. Gregorič 5 K, Josip Loj 1 K, Miha Kuščer 2 K, pevsko društvo »Zastava« iz Lonjerja 10 K.

Prisrčna zahvala vsem, a še posebej bratskemu društvu »Zastava«, ki se, žalibog, ne more udeležiti naše slavnosti korporativno, da si bi rado! Poslalo nam je desetak kron in nam javilo, da se udeleži po deputaciji, ker so mu skoro vsi basi na orož. vajah. Živelo bratsko društvo »Zastava« in vsi vrli Lonjerji!

Odbor.
Slavno pevsko društvo »Ljubljana« nastopi na slavnosti »Kola« z velikim zborom s četverspevom: »Prešernu«.

Ciril-Methodijski dar. (Dalje.) Josip Gregorič 1 K, Vid Lozej 1 K, Ivan Krelj 1 K, Jakob Satler v Trstu 3 K, preostanek računa pri Pahorju v Trstu 30 st., Jos. Tomsič Starad 2 K, Davr. Furlan, učit. Vojšičica 1 K 20 st., Rebolj župnik v Truškah 10 K, Šveglj kaplan v Kazljah 4 K, Fran Čebular dekan Občine 4 K, trije Istrani po 2 K, R. Logar Pregarje 2 K, prof. A. Šantel v Gorici 2 K, Čitalnica v Sezani 2 K., z otokov Brioni: Josip Negode 2 K, Josip Ražem 1 K 60 st., Rudolf Ražem 1 K, Peter Šetina 1 K, finč. nadzornik Musič 40 st., Josip Virk 1 K, dr. Rybář v kavarni Comercio 10 K, Iv. Covaeich 1 K, Ivan Nepužlan 1 K, Anton Kalister 5 K, Vikt. Klinar 1 K, Šorli 5 K, Ivan Dolinar 2 K, Gomilšak Z. 2 K, N. N. 1 K, Jernej Dolinar 2 K, Fran Piano 2 K, dr. Gregorin 10 K, Ivan Goriup 2 K, Stepančič N. 5 K, Zidanek Matija 2 K.

Skupaj . . . . . 98 K 50 st.
zadnjič izkazanih 430 „ 36 „
Vse skupaj . . . . . 528 K 86 st.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda se je nabralo na izletu v Miramar: g. Ivan Krže 1 K 86 st., g. Davorin Krže 86 st., g. Malčič Krže 20 st., g. Ivanka Krže 50 st., g. Emica Lošin 50 st., mala Marija Kovač 20 st., g. Fanica Grebene 1 K 8 st. in g. Pavelj Šetina 1 K. Skupaj 6 K 20 stot.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda se je nabralo g. Ivan Sanein-Kotalj v svoji krčmi v Škednji med veselo družbo Čimplo-ta in tovarišev, ki so praznovali »likofe«, 480 kron.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Greti bo imela v četrtek dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih krčme »Rojanskega konsumnega društva« svoj letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamičnosti.

Ker se bo razpravljalo o važnih stvareh, prosimo, da se udje v polnem številu udeležite tega zborovanja.

Vesti iz ostale Primorske.

× Na e. kr. hrvaškem gimnaziju v Pazinu je bilo ob zaključku šolskega leta 122 učencev. V prvem razredu jih je bilo 54, 5 jih je dobilo odliko, 38 prvi red, 1 je pripuščen k popravku, 7 drugi red, a 3 tretji red.

V drugem razredu A je bilo 34 učencev 5 jih je dobilo odliko, 21 prvi red, 1 popravek, 6 drugi red, 1 tretji red. V raz-

redu B je bilo 34 dijakov 6 jih je dobilo odliko, 21 prvi red, 1 popravek, 5 drugi red, 1 tretji red.

Med odličnjaki so trije Slovenci in sicer: Brear Franjo iz Sezane, Gombač Ivan iz Škocijana pri Divači in Fran Rapotec iz Hrpelja, kar dokazuje, da ne dela hračina našim dečkom nikake škode.

Vsi ti dijaki so rojeni in bivajoči v Primorju, razun dveh, ki sta rojena na Češkem oziroma na Ogrskem. Upošteva vse okolnosti moremo biti povsem zadovoljni s tem vspehom. Vpisovanje za prihodnje leto se bo vršilo dne 15, izpraševanje pa 16. in 17. septembra.

× Kdo pači krajevna imena? Tudi na občnem zboru italijanskega političnega društva za Istro v Rovinju minole nedelje so se ujedali signori proti pačenju krajevnih imen. V ilustraciji teh laških protestov naj služi dejstvo, da so v poročilu laškega realnega gimnazija v Pazinu skovali za Zareje Arezzo, za Učko Caldiera, za Čepić Felicia, za Karbone Carbonetto, za Gologorio Moncalvo, za Lupoglavo Lupoliano, za Boljun Finale, za Sušnjevicio Frascati...! Ali imate zadosti, oenjeni čitatelji? Ali ni to že višek, ako taki ljudje kujejo proteste proti pačenju krajevnih imen! In kako drzna pačenja so to! »Naša Sloga« opaža prav umestno: Radovedni smo, da-li vlada vzame v obzir to sistematično pačenje krajevnih imen in poitalijančevanje te pokrajine, ko bo podeljevala pravo javnosti nadaljnjim razredom realnega gimnazija v Pazinu!

× Iz Podgrada smo prejeli poja-snilo, da je vest, priobčena v »Eidinosti« pod naslovom »Na potu umrla« dne 12. julija, popolnoma neresnična in tendenčna mistifikacija. (Na to opazimo, da smo rečeno vest čitali v jednom hrvaških listov; če se ne motimo v »Narodnem listu«, ki izhaja na Voloskem. Op. ured.)

× Pevsko in bralno društvo »Lira« v Komnu priredi javno tombolo s plesom dne 28. julija t. l. na javnem trgu. Dobitka sta dvojina in sicer: cinkovina 100 K, tombola 200 K. Srečke se prodajajo po 40 st. K plesu in na tomboli bo svirala vrla Mavhinska godba: vsaki plesni komad stane 20 st. Čisti dohodek je namenjen v prid občnim ubožeem. V slučaju slabega vremena se tombola prenese na prihodnje nedeljo. Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

× Iz Gorice nam pišejo: Na tukajšnjem slovenskem oddelku e. k. ženskega učiteljskega je osem gojenk napravilo maturo z odliko in sicer: Curk. Gomilšek, Knittl, Lukan, Selles, Strel, Žega in Zupančič.

Dvajset jih je napravilo maturo povoljno namreč: Bezljaj, Car, Černie, Debevnjak, Epich, Karlin, Klančič, Košuta, Lenardič, Logar, Martelane, Neth, Orel, Prinčič, Rusnjak, Thaller, Valenčič, Wrišer, Žgurin Žic.

Dve gojenki morata izpit ponavljati po počitnicah.

Med navedenimi gospicami sta Thaller in Žic Hrvatice. Bog živi prihodnje odgoviteljice naše dece! Dal Bog, da bi se njih imena svetila med prvimi našimi boriteljicami za naše sveto pravo, kar do sedaj ni, razun ene edine častne izjeme! -- Žalostno res, a vendar resnično!

× In vino veritas. Včeraj smo pisali, govoré o občnem zboru italijanskega društva za Istro tako-le: »Tudi brutalno nasilje na vse zadnje sili do nekakega spoštovanja; ali če nasilnik nima toliko poguma, da bi se pred svetom kazal takega, kakor je, ampak se spušča v jok — to pa se človeku gnusi.

Tako smo rekli včeraj. Danes pa moramo sodbo o istrski signorii nekoliko korigirati — v toliko namreč, da so ob gotovi uri postali precej iskreni. To se je zgodilo, ko je sladko vince razvezalo jezike in potisnilo v kot hinavsko nprav. Na banketu je namreč isti mož, ki je pred par leti izdal snažno parolo »osar tutto«, rovinjski župan, deželni poslanec Bartoli, napil — to se vam bo zdelo paradokšno — smrti italijanskega političnega društva za Istro. Izrekel je namreč željo, da bi čim prej nehale »potrebe za narodno obrambo«. Ker pa signori dobro vedo, da jim ta »potreba« ne odpade nikdar, dokler bo v Istri živel slovanski rod in užival v Avstriji ustavne pravice, je prav lahko

umeti, kaj je hotel reči mož od »osar tutto!« Le ko bi naša dežela prišla pod Italijo, bi utegnala Italijanom prenehati »potreba narodne obrambe«. In tej zaželjeni bodočnosti je napil Bartoli v razpoloženju, kakor navstaja, ko je človek pošteno jedel in pošteno — pil! Na toliko hinavstva malce resnice. Blažena vinska kapljica, ti zaščitnica — resnice.

Vesti iz Štajerske.

— Na državni gimnaziji v Celju je bilo koncem letošnjega šolskega leta 277 dijakov; po narodnosti je med temi 75 Slovencev, 201 Nemeec in eden Čeh. Odliko je dobilo koncem šolskega leta 23 dijakov, prvi red 200, ponavljalni izpit 13, drugi red 27 in tretji red 12 dijakov. — Na samostojni slovensko-nemški gimnaziji je bilo 137 dijakov; po narodnosti je bilo 136 Slovencev in eden Nemeec. Dijakov z odliko je bilo 24, s prvim redom 91, ponavljalni izpit je bil dovoljen osmim dijakom, in 14 jih je padlo. Na tem gimnaziju se je oglasilo 51 učencev k vsprejemnemu izpitu; izpit je napravilo 46 dečkov.

Razne vesti.

Govori cesarja Viljela II. Neki navdušeni statistik se je potrudil, da je sešel vse govore, ki jih je držal cesar Viljelm, odkar je zasedel cesarski prestol, t. j. od l. 1888 naprej. Dobil je sledeče rezultate: Cesar Viljelm II. je imel vsega skupaj 916 govorov; med temi 22 v francozkem, 18 v angleškem, 3 v ruskem in 873 v nemškem jeziku. Torej približno 80 govorov na leto in 6 na mesec. Ni ravno malo — opaža k tem številkam hudomušno neki list — a resnici na ljubo bodi povedano, mi smo mislili, da je govoril še večkrat.

Svoje ženo ustrelil je v Zoljanah na Hrvaškem podjetnik del v gozdu, Dragotin Svjetličič vsled nepravilnega ravnanja z orožjem. Svoj nabiti revolver je namreč pregledoval v sobi, kjer mu je bila tudi soproga Eva. Vsled nepažnje se mu je revolver sprožil in zadelo je nesrečno ženo, ki se je zgrudila mrtva na tla na licu mesta.

Vročina. Iz vseh krajev sveta prihajajo vesti o grozni vročini, ki je zavladala. Tako so imeli v Londonu dne 12. t. m. 90 stopinj Fahrenheitovih (32° C) in je istega dne 6 ljudi poginilo vsled vročine. V Chicagu je znašala toplota 102° Fahr. v senci (38° C) Tudi v New-Yorku vlada velika vročina.

V Karlovcu so v neželjo razkrili spomenik slavnemu rojaku svojemu: zgodovinarju, pisatelju in uzor-rodoljubu Radi Lopasiću Slavnost je bila veličastna in so poročila v zagrebških listih pisana vznešeno, navdušeno, Karlovec je priredil manifestacijo hvaležnosti svojemu najboljšemu sinu, čim dolžne pijetete. Kakor vsako delo mojstra Rendieca, je tudi ta spomenik mojsterski izdelan.

Zopet velik požar v Žumberku. Iz hrvaških listov posnemamo: Še ni prošlo ni mesec dni, odkar je pogorela vas Jurkovo selo, zopet se je dogodila še večja nesreča. Dne 11. t. m. je navstal požar v vasi Sošice ter je v pol ure uničil vse selo. 37 rodnin je ostalo brez strehe. Škoda računajo na 70.000 kron. Zavarovana pa sta bila samo dva gospodarja za male svote. Beda je tem večja, ker se je to dogodilo v kratkem času, v istej župniji in v isti občini.

Čudna ženitev. — V španjskem mestu Cormei se je dogodil čuden in povsem neverjeten slučaj ženitve. Dve dobri prijateljici, Marcela Gracis in Goliza Lancher, obe učiteljici, sti stopili v zakon — med seboj. V ta namen se je Golica oblekla v možko obleko in je s krivimi pismi prevarila duhovnika, da ja je poročil. Pozneje pa je to sleparstvo razkrito... če le vse skup ni — izmišljeno!

Blaginja otrok je največja skrb vsem roditeljem in odgojiteljem. Jako preprosta sta pomočka, s katerima se pospešuje in zagotavlja ta blaginja: kolikor mogoče veliko gibanja v prostem zraku in prirodi ustrežajoča hranitev. Pri tej pa odločujejo vsakdanje potrebe in navade. Zjutraj in popoldne je mleko pač najboljša pijača, toda ne malokdaj se spre otroku in tudi ga ne more vselej uživati dalje časa. Imamo pa naravnost izborna darila: Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ki je, močno pripravljena in dodana mleku, vzorna vsakdanja pijača glede prijetnega, čimdalje bolj prijajočega ukusa, zdravstvenega učinka in krepitev. To pa ne samo za otroke, ampak za vsakogar, zlasti tudi za ženske, za ljudi, ki bolehajo na živcih in želodcu itd.; za vse te je treba po-

mirjajoče, obenem redilne pijače. Te prednosti Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pozna danes ves svet. Sedaj jo že rabijo v največ družinah kot primes zrnatih kavi; saj uničuje kvarne posledice te kave ter jej daje milejši in prijetnejši okus. Zategadelj je ne bi smela pogrešati več nobena družinska miza; zakaj v sebi združuje na nepresežen način priljubljeni vonj zrnate kave s sladovimi svojstvi, tako dobrodejnimi za zdravje. Cesar si more skrbna gospodinja le želeti pri vsak dan rabljenem živilu: zdravje, dober okus in prihranek, vse to doseza, ako rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Brzobjavna poročila.

Kedive na Dunaju.

DUNAJ 17. (B) Kedive je dospel sem-kaj na svojem potovanju v Karlove vari.

Dogodki na Kitajskem.

LONDON 17. (B) Reuterjeva pisarna javlja iz Pekinga: Poslaniki priznavajo odkrito, da so nade v sklep pogajanj vedno slabše in da je položaj jako resen. Že nad mesec dni so na mrtvi točki. Za danes določeni sestanek poslanikov so odložili, ker je bilo jasno, da bi bil brezuspešen. Dne 1. junija je razlika v mnenjih dosegla svoj višek. Od tedaj mirujejo razprave popolnoma. Lihungčang je doposlal poslanikom ajnje pozive, naj predlože popoln načrt mirovnih pogojev. Kitaj da je pripravljen vsprejeti vse pametne pogoje, hoče pa vedeti slednjič, kaj prav za prav vlasti zahtevajo, da bo mogel začeti s spolnjenjem pogojev.

Cesar v Solnogradu.

SOLNOGRAD 17. (B.) Njeg. Veličanstvo si je ogledal predpoludne več vojašnic. V domobranski vojašnici je vsprejel cesarja nadvojvoda Evgen. Iz vojašnice se je podal cesar na cesarsko streljanje. Njeg. Veličanstvo je bil povsod (predmetom entuzijastičnih ovacij. Cesar odpotuje nocoj ob. 6. uri.

Velik požar.

PITTSBURG 17. (B.) Število štrajkujočih d-laveev v dotičnih skupinah tovarna jekla znaša skoraj 74.000.

Eksplozija v tovarni za smodnik.

NORA (Škandinavija) 17. (B.) Včeraj popoldne se je dogodila silna eksplozija v pol ure oddeljeni tovarni smodnika. Sedem poslopij je zletelo v zrak. Štiri osebe so bile ubite, 5 lahko ranjenih. Gajzd v bližini je začel goret.

Velikanska rastava pohištva in tapecarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) — Moje pohištvo donese srečo. —

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapecarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANJ CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

„Edinost“

se prodaja razven že v znanih tabakarnah tudi **J. Kramar** v Rojanu in **Hrast**, tobakarna Via Poste nuove (zraven prodajalnice Smolars.)

Hiša v Rojanu

enonadstropna, skoro nova, z lepim vrtom, je na prodaj. Natančneje se pozivje v naši tiskarni, ulica Carintia 12.

Restaurant
SILBEREGG
Via Ghega št. 9 A.
■ najugodnejša gostilna ■
PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 novč. liter.
Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna
Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. novč. više.
Pivo v buteljkah
iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHLY),
Via Zovenzoni št. 2.
Tam se nahajajo tudi najpristnejša
vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

■ Kozuhar in izdelovalec kap ■
Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kozuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kozuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

■ DELAVNICA ■
za pozlačevanje in dekoracije.

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaja istrski teran po 32 novč., za na dom po 30 novč. liter. Rebula iz Brd po 32 novč. liter. Vinski očet po 12 novč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I vrste po 20 novč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospodsk. ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje bran. vlog. leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-bran. račun št. 837.315.

RESTAVRANT
S PRENOČIŠČEM
na Opčinah
odpre podpisani z jutrnjim dnevom v hiši gospoda Jamškega št. 174. Sobe so lepo meblirane, postrežba bo točna. Točila se bodo razna vina najbolje kvalitete, posebno teran I. vrste, potem Dreberjevo pivo. Kuhinja izborna. Priporočujje se mestnemu občinstvu in onemu na deželi za obilen obisk se beleži udano
Josip Vouk.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

o že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to **lahko in moli učinkujee domače sredstvo**, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglice, ki so tudi pod imenom **Pserhofer-jeve kroglice** ali **Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** znane, stane **škatičica s 15 kroglicami 21 krajoarjev, 1 zavitek s 6 škatičicami 1 gld. 5 kr.**, pri prejšnji vpošiljatvi zneska stane s poštnine prosto vpošiljatvijo: **1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr.** — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 5.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatičice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z **rudočimlji** črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati izvrstno krepčilo za šelooc in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhofer-jeva,** najboljšje sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. **Stuedel-a,** 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljatvijo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bulrich-a,** domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Ivan Semulič

TRST - ul. Beledere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Velika zaloga koles

po nečuveno nizkih cenah. Nova kolesa I. vrste od K 150.— više. Kolesa za dame z ravnim okvirjem, dobrim gumijem K 65.—, 80.—, 90.—, 100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre vrste K 9.—. Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.

K 18.

Neprekosljiv v svojem delovanju, najpripravnejši šivalni stroj na roko. „The jewel“ šiva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmočnejše sukno in platno. Cela sestava je od železa in jekla, fino poliran, s premenjavo na zobno kolo, šivan-kami, posodico, ključem in potegovalcem vijakov, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno šev 36.—

Največja novost!

Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon vzbuja povsod zbog njegove konstrukcije, dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. **Posebno fini akordeon,** 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridržavalca, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirjat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okcv, od niklja, godba jednaka 2 korom, lahka priužba. Cena s šolo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.

Najnovije, velika novost! Fotografski popoln stroj gld. 1.90 s kojim zamore napraviti vsak brez prejšne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5. Cena kompletnega stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno škatičico gld. 1.90. Velik stroj z objektivom in neštivilnimi potrebnimi gld. 3.—. Za zunanje naročbe se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga

Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.

➔ Ceniki gratis in franko. ➔

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12. razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod. Za reelno postrežbo se garantira. Ugodni plačilni pogoji. Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj. privilegirani lastnik
Dunaj, III Erdbergstr. št. 12.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurgični instrumenti, ortopedični aparati modreci, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z: kirurgična zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietá št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraskega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanege ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE o BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljena pod stalno kontrolo svoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in botelje kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego in je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dejati **bolnikom in konvalescentom**, ker analizirani vsod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vsu potrebno vsebino, ki jo moraje meti najfinejša vina.

CENE:	
Istrski teran	liter po 32 novč,
Vino iz Kaštelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz VISA	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz VISA	40 "
Zahtevajte vselej jamstveno znamko.	

Josip Tami
ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovije konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Jakob Kosmerlj

■ TRST ■
ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.

➔ TRGOVINA ➔
jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.
Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2**, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.